

การใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดของพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
โรงพยาบาลตำรวจ

ร้อยตำรวจเอกหญิง อ่ำไพ นิสาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN : 974-631-711-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16698940

MEDIA UTILIZATION TO COPE WITH WORK STRESS OF EMERGENCY
NURSES IN THE POLICE HOSPITAL

POLICE CAPTAIN AMPAI NIYAI

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University
1995
ISBN : 974-631-711-3

อาไฟ นิยาย : การใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดของพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
โรงพยาบาลตำรวจ (MEDIA UTILIZATION TO COPE WITH WORK STRESS OF
EMERGENCY NURSES IN THE POLICE HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ยุบล
เบ็ญจรงค์กิจ, 107 หน้า. ISBN 974-631-711-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อ เพื่อผ่อนคลายความเครียดของ
พยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อให้เข้าใจถึงประเภท และลักษณะ เนื้อหา
ของสื่อที่พยาบาลใช้ในการผ่อนคลายความเครียด และเพื่อวิเคราะห์ถึงความสำคัญ และประโยชน์จากการ
ใช้สื่อของพยาบาล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม
และการสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เป็นพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลตำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการทำงานที่หนัก และการอดนอนในขณะที่เข้าเวรปฏิบัติงานในยามวิกาล
รวมทั้งการทำงานที่ต้องติดต่อกับผู้ป่วยจำนวนมากของพยาบาล เป็นปัจจัยสำคัญอันก่อให้เกิด
ความเครียด การใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดของพยาบาลนั้นก็แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

ประเภทของสื่อที่พยาบาลเลือกใช้ ได้แก่ โทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์, หนังสือต่าง ๆ วิดีโอ
และสื่อบุคคล ลักษณะเนื้อหาของสื่อที่พยาบาลเลือกรับนั้นส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาประเภทบันเทิง ซึ่งให้ผลตอบ
แทนเร็ว และพยาบาลบางส่วนยังเลือกรับสื่อที่มีเนื้อหาที่เป็นข่าวสารความรู้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์
ในชีวิตประจำวันหรือเป็นประโยชน์ต่ออาชีพพยาบาล และเพื่อการดำเนินชีวิตในสังคมได้อีกด้วย

นอกจากพยาบาลใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดด้วย ยังมีพยาบาลบางส่วนใช้สื่อเพื่อสนอง
ความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมอีกด้วย ได้แก่ ความต้องการข่าวสารความรู้ ความต้องการความ
เป็นเพื่อน ความต้องการสร้างสรรค์จินตนาการ ความต้องการสร้างบรรยากาศในการทำงาน ความ
ต้องการต้องการสร้างความมั่นใจ และความต้องการหลีกเลี่ยงจากสภาพความเป็นจริงชั่วขณะ

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C650361 MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA/STRESS/NURSES

AMPAI NIYAI : MEDIA UTILIZATION TO COPE WITH WORK STRESS OF
EMERGENCY NURSES IN THE POLICE HOSPITAL. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.
YUBOL BENJAKONGKIT, Ph.D. 107 PP. ISBN 974-631-711-3

The objectives of this research is to study the pattern of media utilization to cope with work stress among nurses in the Emergency Department of the Police Hospital in order to understand types and content of media used for the purpose and to prioritize their uses of mass media and others. Participant as observation and individual indepth interview with 31 nursea in the Emergency Department of the Police Hospital were used as an instrument for data collection, following by qualitative analysis of the data.

The outcome reveals that work stress among nurses is high since the are deprived of sleep while working at night. In addition, the need to work associate with many people is also the main factor contributing to work stress.

Television, radio, newspaper, books and video tape are used respectively among this group of interviewees. As for the content of such media, they prefer entertainings and informative programs beneficial for their daily social lives. Interpersonal communication is found to be one of the most important means of reducing stress among the nurses. It was also found that some nurses used mass media to satisfy their emotional and social needs such as the need for informative news, companionship, imagination, constructive work atmosphere, improvement self of confidence and temporary escape from reality.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิติ..... *ดร. เพ็ญ ธีระ ธีระ*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *[Signature]*.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กรุณาให้ค่าปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จในที่สุด รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต ได้จุดประกายความคิดในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้แก่ผู้วิจัย ให้ข้อคิดเห็นอันเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการเขียนวิทยานิพนธ์ พันตำรวจเอกหญิง วนิดา ศศิวิมลกุล กรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ทุกท่านที่ได้มอบความรู้อันหาค่ามิได้ ตลอดจนผู้แต่ง หนังสือทุกเล่ม และเจ้าของวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ปรากฏอยู่ในวิทยานิพนธ์ทุกฉบับนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือจากพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ข้อมูลในการ วิจัย และกำลังใจที่สำคัญที่สุดคือ พ่อกับแม่ ผู้ล่วงลับไปแล้ว น้อง ๆ ทุกคน และ คุณเสนีย์ ปิ่นประยงค์

ร้อยตำรวจเอกหญิง อ่ำไผ่ นิษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- ปัญหาคำวิจัย	9
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
- ขอบเขตของการวิจัย	9
- ข้อสันนิษฐาน	9
- นิยามศัพท์	10
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
- แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร	12
- กระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร	13
- ทฤษฎีการใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	15
- ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล	22
- ทฤษฎีบุคลิกภาพ	25
- แนวคิดเกี่ยวกับความเครียด	30
3 ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
- แหล่งข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 - ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
- การวิเคราะห์ข้อมูล	45
- การนำเสนอข้อมูล	46
4 วิเคราะห์การใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความเครียดของพยาบาล หน่วย อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลตำรวจ	47
- ข้อมูลทางประชากร สภาพการทำงาน และลักษณะปฏิสัมพันธ์ของ พยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	47
- สาเหตุของความเครียดของพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ...	56
- ลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	62
- ประเภทและเนื้อหาของสื่อที่พยาบาลหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินใช้ ในการผ่อนคลายความเครียด	64
- ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อของพยาบาล	75
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	79
- สรุปผลการวิจัย	79
- อภิปรายผล	84
- ข้อเสนอแนะในการวิจัย	89
รายการอ้างอิง	92
ภาคผนวก	97
ประวัติผู้เขียน	102